

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 272. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm7260.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Stor var virkelig Faren, som fra dette Hjørne truede Europa, og her var da Stedet til at kaste et indtrængende Blik paa Franskmændenes Beskaffenhed og Vilkaar, naar man kun var det voxen. Men, ligesom det paa den ene Side udfordrede flere Aars vedholdende Anstrængelse nøie at gennemlæse blot det Vigtigste af hvad der hører til et saa aldrende, beskjæftiget og snaksomt Folks Historie, saaledes var det vel 273mueligt man derved ei blev stort klogere paa deres Skjebne og Virksomhed, thi der hører saare meget til at samle Avner som der lægges Vind paa at adsprede, og endnu mere til at opdage deres Sammenhæng, som aabenbar kun er til i Luften, i *Indbildningen*; og kun der er den Punkt hvor Franskmænd støde sammen, den point d'honneur, man altid har angivet som Franskmændens Kjendemærke. Har man nu, som det virkelig synes, Ret heri, da følger unægtelig deraf, at Franskmændenes *Aand* er, ganske alvorlig talt, *Vind*, og deres Begeistring *Hvirvel-Vind*, saa at man for at forstaae deres Færd, maatte forstaae sig langt bedre end de selv paa *Vind* og *Veir*, som dog naturligviis er det Eneste de med Held har stræbt at *udvikle* og *forklare*. Istedetfor altsaa at ville forklare Frankerigs Historie som andre Landes, Noget der er saa umuligt, som at bringe Franskmænd til at ligne andre Folk, skal Krøniken kun vise at det var Vind hvormed de foer, og lade dem forklare sig selv. Ligesom nu hint lader sig *bevise* ved at betragte deres Sang, Kløgt og Idræt i Sandheds Lys, saaledes viser det sig selv deri, at aldrig har Frankerig kunnet herske uden i jammerlige Tider, aldrig har Franskmænd kunnet *indtage* noget Folks *Aand*, men har kun i dens Fraværelse gjort Vind, stedse brast deres Værk og Vælde som en Boble, saasnart det skulde staae for en *Aand*. Saa i 274den ydre, og saa i den indre Verden. Vi veed, at selv i Karl den Stores Dage var det kun raadne Stammer Franker kunde kaste, Tydskerne fældte sig selv, Danske og Normanner spottede den mægtige Keiser, og svang Svøben over hans Børn. Korstogenes Historie giver lignende Vidnesbyrd, Europas Forfatning i det femtende Aarhundrede kjende vi, og dog var det kun Italiener Franskmænd kunde beseire, for Schweitser-Aanden bøiede de sig dybt siden de bukkede for den ved Basel, og selv mod det deelte Tydskland kunde Frands den Første intet udrette. Ligesaa enig er man om at det var Vind med det Parisiske Universitets Herredømme i Scholastikens Dage, og saasnart Aanden kom, fik man det at see. At det nu ligeledes var Vind med Frankerigs Vælde og Frankerigs Viisdom i Ludvig den Fjortendes Dage, det fik man og at see, skjøndt det med Viisdommen varede en Stund, fordi Aanden sov haart, og Vind gik for Aand, saalænge det varede.